

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství
Katedra celoživotního vzdělávání a podpory studia

**Možnosti integrace žáka se smyslovým postižením
do učebního oboru-sluchové postižení**

Bakalářská práce

Autor: Irena Bulvová

Vedoucí práce: prof. PhDr. Beáta Krahulcová, CSc.

2008

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: Možnosti integrace žáka se smyslovým postižením do učebního oboru – sluchové postižení vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v seznamu použité literatury.

.....

(podpis autora)

V Litomyšli dne 9.dubna 2008

Poděkování

Tímto chci poděkovat vedoucí bakalářské práce prof. PhDr. Beátě Krahulcové, CSc. za poskytnuté rady, informace, materiály a odborné vedení bakalářské práce.

Abstrakt:

Cílem této bakalářské práce bylo představit vhodné učební obory pro profesionální přípravu sluchově postižených. Přiblížit význam integrace žáků se sluchovým postižením do běžných škol. Popsat pozitivní a negativní stránky integrace a možnosti zapojení takto postižených žáků do běžného života a budoucí profese, i jako další krok k celoživotnímu vzdělávání.

V práci blíže představuji jeden z mnoha oborů odborných učilišť. Jedná se o obor Květinářské práce - květinářské a aranžérské práce. Blíže představím tento obor z pohledu odborného výcviku, uvedu přehled témat, které se na odborném výcviku vyučují, negativní a pozitivní stránky tohoto oboru pro výuku sluchově postižených.

Ráda bych uvedla příklad sluchově postižené žákyně studující tento obor, integraci této žákyně do běžné školy, její postižení. Část práce se zabývá její adaptací a komunikací v kolektivu, chováním a studijními výsledky.

V reálné praxi je možno uvedený obor využít ke vzdělávání takto postižených žáků, jak se zaměřením na zdravotní nároky a specifika sluchově postižených, tak i z pohledu na plnění osnov a profesní přípravy.

Tento obor umožňuje i široké uplatnění absolventů v zaměstnání a úspěšnou integraci sluchově postižených žáků do běžného života.

Summary:

The main task of this bachelor thesis was to present suitable fields of study for training deaf people. To explain the importance of integration of deaf students to common schools. The positive and negative side of integration of such handicapped students to common life, their future professions and as a way of lifelong learning.

This thesis introduces one of many fields taught at the Training Colleges, it is the field Floristry and Arranging. This field will be described from the view of professional training. The summary of topics taught at training is shown, same as the positive and negative sides of this field for deaf students.

There is described an example of a deaf girl studying this field, her handycap and integration to a common class. The thesis enquires into her adaptation, communication in team, behavior and study results.

In practice, this field can be used for training deaf students, with respect to health demands and specifics of such handicapped students and to fulfillment of school syllabi and professional training.

This field also enables correct application of graduates in practice and successful integration of deaf students to common life.

OBSAH

Úvod	7
1 Cíl práce	8
2 Teoretické vymezení sluchové vady ve vztahu k profesní přípravě	9
2.1 Sluchová vada a její důsledky v komunikaci	11
2.2 Učňovské obory pro sluchové vady	12
3 Učební obor Květinářské práce- květinářské a aranžérské práce	16
3.1 Seznámení s oborem	17
3.2 Úskalí a negativní stránky daného oboru pro sluchově postižené	20
3.3 Tématický plán odborného výcviku	21
4 Studium příkladu sluchově postiženého žáka studujícího v oboru květinářské a aranžérské práce	38
4.1 Charakteristika postižení	38
4.2 Adaptace, chování a komunikace žáka v kolektivu	39
4.3 Rozbor písma	40
4.4 Studijní výsledky	42
4.4.1 Fotodokumentace výrobků	43
5 Návrh Individuálního vzdělávacího plánu	45
6 Závěr	48

Úvod

Lidské smysly – výraz, který pro mnohé z nás znamená v dnešní uspěchané době něco samozřejmého a nepodstatného. Bereme jako samozřejmost, že slyšíme, máme schopnost promluvit si s přáteli a podívat se na něco krásného. Je to součást našeho života, ale jen do chvíle, kdy se přímo setkáme s člověkem, který jeden z těchto smyslů ztratil nebo mu nebyl dán.

Ještě se i v této době se setkáváme s různými reakcemi okolí na tyto občany. Naše společnost ještě není ve všech oblastech vyspělá natolik, aby se dokázala bez předsudků chovat k takto postiženým spoluobčanům. Je to možná dáno také tím, že většina z nás s nimi nevyrostala a neměla možnost se s nimi setkávat v mateřských školách a na základních školách, učilištích, středních a vysokých školách. Většina neví, jak se k nim chovat, jak s nimi mluvit apod.

S tímto problémem se setkávám denně ve svém zaměstnání. Pracuji na odborném učilišti obor květinářské a aranžérské práce, které je určeno pro žáky s různým smyslovým postižením. V této bakalářské práci se chci zaměřit na výhody a zápory zmíněného oboru pro žáky se sluchovým postižením. Ráda bych uvedla své zkušenosti a příklady z praxe s takto postiženým žákem.

Integrace žáků se smyslovým postižením do odborných škol a učilišť je důležitá nejen pro takto postižené žáky, ale i pro zdravé jedince. Je důležité, aby zde školní instituce fungovaly v roli poradce, pomohly vybrat vhodný učební obor a vhodné zaměstnání pro žáky se smyslovým postižením. Výběr vhodného povolání je základem pro plnohodnotný život. Neméně důležité je naučit zdravé žáky bez postižení vnímat a akceptovat tyto žáky jako sobě rovné. Tím se odstraní různé předsudky a obavy.

1 Cíl práce

Mezi nejdůležitější rozhodnutí v životě člověka patří výběr zaměstnání. Je to důležitý okamžik, ve kterém se žák po ukončení základní školy rozhoduje o volbě povolání. Možnosti v dnešní době jsou opravdu pestré a každý si může vybrat podle koníčků a svých zájmů. Není to lehká volba pro zdravého žáka, o to těžší je to pro žáka postiženého. Je nutné řádně uvážit druh studia, zda žáka se sluchovým postižením zapojit do výuky ke zdravým žákům do běžné školy, nebo jej nechat studovat speciální učiliště. Velkou roli v rozhodování bude hrát i druh, stupeň a důsledky postižení.

Moje práce je zaměřena na posouzení a výběr vhodných učňovských oborů pro sluchově postižené žáky. Zabývám se problémem komunikace sluchově postižených žáků, přehledem učebních oborů pro tyto žáky a hlavně se zaměřuji na jeden z těchto oborů. Učební obor, který chci podrobně představit a ukázat na příkladu sluchově postižené žákyně, která tento obor vystudovala, se nazývá květinářské a aranžérské práce. Představím pracovní naplň odborného výcviku po tři roky studia, chování žákyně v kolektivu, její postižení, studijní výsledky a pozitivní i negativní stránky a úskalí studia a práce v tomto daném oboru. Integrace žákyně proběhla v tomto případě úspěšně, po ukončení tohoto oboru nastoupila na střední odborné učiliště v oboru krajinář, kde řádně pokračuje ve studiu. Zapojila se do nového kolektivu, získává sebevědomí a po studijní stránce nemá žádné problémy. Velkým přínosem je možnost komunikace s pedagogy a spolužáky díky sluchadlu.

Pracovní uplatnění po ukončení umožňuje velkou škálu možností zapojení absolventa do běžného života. Vyučený žák má možnost pracovat v zahradnických podnicích při pěstování všech druhů květin, dále jako aranžér květin v květinových studiích, ve vazárnách, jako prodavač květin nebo být zaměstnán ve velkoskladech květin vazačského materiálu.

2 Teoretické vymezení sluchové vady ve vztahu k profesní přípravě

„V České republice je odhadem asi 300 000 sluchově postižených, z toho asi 15 000 sluchově postižených, kteří se s vadou sluchu narodili, nebo jejichž vada vznikla v dětství. V České republice je asi 3 900 osob s praktickou hluchotou (tj. se ztrátami sluchu větší než 70 dB) a asi 3 700 osob s úplnou hluchotou (tj. se ztrátami sluchu většími než 90 dB), která trvá od narození nebo vznikla před započítáním, nebo v průběhu školní docházky. Prakticky a úplně hluchých osob, jejichž vada trvá od narození nebo vznikla přes započítání, nebo v průběhu školní docházky, je v České republice asi 7 600. Celkový počet prakticky a úplně hluchých však bude mnohem větší, protože zcela ohluchnout je možné i ve vyšším věku.“ (internetový časopis GONG)

Tabulka č. 1

Klasifikace sluchových ztrát dle WHO (1980) a dalších aspektů (KRAHULCOVÁ 2003, s. 73)

stupeň	Velikost ztráty sluchu podle WHO	Názvy sluchových ztrát	Kategorie podle vyhlášky MPSV č.284/1995 Sb.
1.	0-25 dB	Normální sluch	
2.	26-40 dB	Lehká ztráta sluchu, lehká nedoslýchavost	Lehká nedoslýchavost (již od 20 dB)
3.	41-55 dB	Střední ztráta sluchu, střední nedoslýchavost	Středně těžká nedoslýchavost
4.	56-70 dB	Středně těžká ztráta sluchu	Těžká nedoslýchavost
5.	71-90 dB	Těžká ztráta sluchu, těžké postižení sluchu	Praktická hluchota
6.	91 dB a více (v audiogramu i nad 1 kHz)	Velmi těžká sluchová ztráta	Hluchota
7.	91 dB a více (v audiogramu žádné nad 1 kHz)	Velmi těžká sluchová ztráta	Úplná hluchota

Volba povolání u sluchově postižených mladých lidí má několik rovin, z nichž některé jsou specifické a některé stejné jako u slyšících vrstevníků.

„Specifická je stránka zdravotní, i když posudkové hledisko na práce, které sluchově postižený může nebo nemůže vykonávat, se často liší. Základními kritérii bývalo, že sluchově postižený nemůže vykonávat práci, jejíž součástí je zvuková signalizace (například ve výškách), a práci, která by mohla způsobit další poškození sluchu (trvale hlučné prostředí, možnosti silných zvuků apod.). V současné době se jednak pracovní podmínky mění (menší soukromé dílny, různé druhy chráničů sluchu, převádění zvukových informací na vizuální apod.), jednak v rámci lidských práv může sluchově postižený sám rozhodnout, chce-li požádat o změnu pracovní schopnosti, případně zda a kde ji uplatnit. Na druhé straně některá učiliště nebo střední školy mají své vlastní požadavky na zdravotní stav studentů a sluchově (i jinak) postižené z bezpečnostních důvodů odmítají. Je však dost učebních a studijních oborů, ve kterých není sluchová vada zdravotní překážkou a kde jsou ochotni vytvořit podmínky k bezpečnému zvládnání oboru se sluchově postiženými.“ (ŠEDIVÁ 2006, s. 55, 56)

Druhým a pro neslyšící důležitým faktorem pro výběr povolání je určitě komunikace. Alespoň částečná komunikace s okolím ulehčí žákovi zapojení do běžných tříd ve školách. Je pravdou, že lze těžce neslyšícího žáka zapojit do vzdělávacího programu díky individuálnímu vzdělávacímu programu, je zde možnost použití práce tlumočníka a nebo využití speciálních audiologických pomůcek. To vše slouží ke zvládnutí vzdělávacího programu, ale náš cíl je i připravit tohoto žáka pro profesionální dráhu, tedy vybudovat schopnost udržení a zvládnutí budoucího zaměstnání. Důležitá je i schopnost pružnosti a orientace nejen na trhu práce, ale i samostatnosti v jednání v soukromém životě.

U výběru profese, u žáků u výběru správného vzdělávacího oboru, bude hrát významnou roli také zájem o daný obor, předpoklady, ale také informovanost o daném oboru. Klíčová se může jevit osobní zkušenost s daným oborem a s budoucím zaměstnáním, například pokud někdo v rodině tuto profesi vykonává apod. Velkým přínosem jsou určitě exkurse do podniků, různé projekty a programy k seznámení s určitými obory i dny otevřených dveří. Je nutné tyto akce připravit tak, aby žáky zaujaly a pomohli jim přiblížit stránky profesionální orientaci a co tato profese zahrnuje.

„Další citlivou oblastí je otázka míry integrace sluchově postižených do společnosti. I když jsou orálně vedeni, tedy mluví, odezírají, optimálně využívají sluchadlo nebo kochleární implantát a mají pro začlenění do slyšící společnosti nejlepší předpoklady, nepřestávají být lidmi se sluchovou poruchou. Potřebují tedy jistou míru ohledu, tolerance a empatie od svého okolí.“ (ŠEDIVÁ 2006,s. 12, 13)

2.1 Sluchová vada a její důsledky v komunikaci

„Komunikace, její způsoby, komunikační prostředky a cesty jsou základem pro vytvoření efektivního lidského společenství. Jakákoliv překážka v ontogenetickém nabývání komunikačních schopností má dalekosáhlé a závažné důsledky.

Řeč v užším slova smyslu, tedy řeč mluvená, hraje hlavní roli nejen přímo mezi jednotlivými osobami, ale je také hlavním předpokladem pro fungování komunikačních systémů, například telefonu, rozhlasu, televize, počítačové multimediální sítě. Písmo a znaky se původně vyvinuly z obrazů. Ještě dnes nám mnohdy řekne více kresba nebo fotografie než mnoho slov.“ (KRAHULCOVÁ 2003, s. 11, 12)

Těžko se nám slyšícím popisuje stav neslyšícího člověka, když se ocitne poprvé v neznámém prostředí. Každý z nás pocítil stav tísně v nějaké nové nebo nepříjemné situaci. A to jsme mohli zapojit všechny své smysly.

Je pravdou že dnešní doba je natolik pokroková ve vývoji moderních technologií a sluchově postižení mají možnost využití techniky, která jim sice ztracený sluch nenahradí, ale pomůže jim v komunikaci s okolním světem. Ale co pomůže zdravým jedincům v komunikaci se sluchově postiženými? Určitě to je více informací o komunikaci se sluchově postiženými, ale málokde se s nimi setkáváme. Nevisí na nástěnkách škol a ani je není možno najít na veřejných prostorách. Jediným zdrojem pro veřejnost je internet a odborná literatura. Můžeme kritizovat společnost, že neumí komunikovat s lidmi se smyslovým postižením, ale někdy to je vlastně neznalost problému a určitá obava jak se k těmto lidem chovat. A nejedná se zde o zvládnutí znakové řeči, prstové abecedy a odezírání, ale pouze o lidský přístup, základní společenské chování a vnímání sluchově postižených jako rovnocenných partnerů.

O takzvaná základní pravidla v komunikaci se sluchově postiženými spolužáky, kolegy v zaměstnání a spoluobčany.

„V životě sluchově postižených má velký význam taktilní vnímání. Vzhledem k tomu, že dotek často zastupuje zvukový signál, můžeme předpokládat, že se sluchově postižení vzájemně dotýkají více než slyšící. Dotekem často vstupují do rozhovoru nebo jím upoutávají pozornost, proto zde platí určitá pravidla, jejichž dodržování je jednou z podmínek dobré komunikace. Dotknutí je přípustné nejčastěji v horní části paže, na předloktí, vhodné je poklepat na rameno. Dotýkat se rukou, zejména když sluchově postižený znakuje, je stejně nepřipustné jako zakrývání úst slyšícímu, když mluví. Při běžném rozhovoru není dovoleno dotýkat se přední části těla, dotýkat se nohou mohou jen dobří známí. Dotek na zádech může vyvolat hněvivou reakci, sluchově postižené děti mohou považovat takový dotek za výzvu k boji, nebo se mohou nečekaného doteku polekat.“ (MÜLLER 2004, s. 189)

Z pohledu profesní přípravy je u určitých oborů třeba alespoň částečná komunikace ze strany sluchově postiženého, tak aby byl schopen domluvit se zákazníkem nebo zaměstnancem a podobně. K této komunikaci v životě sluchově postiženého může napomoci úspěšná integrace žáků do běžných škol.

2.2 Učňovské obory pro sluchové vady

Po ukončení základního vzdělání jsou dvě možnosti výběru formy studia. Je zde možnost rozhodování mezi studiem ve speciální škole pro sluchově postižené a nebo integrace žáka do běžné školy. Jaké jsou výhody a nevýhody obou typů?

1. Speciální učiliště pro sluchově postižené:

Výhody: jedná se o plně kvalifikované pracoviště, kde se žákům věnují specializovaní pedagogové, kteří ovládají veškeré druhy komunikace pro sluchově postižené žáky, například znakový jazyk, prstovou abecedu, odezírání a jiné. Třídy jsou uzpůsobené menším počtem žáků. Vybavenost těchto škol bude odpovídat výuce sluchově postižených žáků a také jim bude upraven rozvrh hodin.

Nevýhoda: je to vlastně určitá izolovanost těchto žáků, nebudou plně připravení vykonávat plnohodnotně svoji profesi a nebudou připraveni na komunikaci s okolním

světem. Vhodnost tohoto výběru je určitě pro žáky s více vadami a nebo s těžkým sluchovým postižením. V tomto případě je více počítáno s umístěním takto vyučených žáků do chráněných dílen. Malý počet škol a oborů.

2.Integrace žáka do běžných škol:

Výhody: zapojení sluchově postiženého žáka do běžného života a kolektivu, širší možnost výběrů oborů, výuku lze upravit individuálními vzdělávacími programy, žák získá sebevědomí a jistotu v jednání s okolním světem nejen po stránce profesní, ale i v soukromém životě.

Nevýhody: vhodnost pro žáky s částečnou komunikací, některé školy nemají pedagogy se zaměřením na sluchově postižené, chybí pomůcky pro sluchově postižené.

Výběr učňovských oborů je zařazen do dvou skupin vzdělávání a to na obory odborného učiliště a obory středního odborného učiliště.

Odborné učiliště:

E Nižší střední odborné vzdělávání

Jde o vyučení s nižšími nároky v oblasti všeobecného a obecně odborného vzdělávání, absolventi jsou připraveni pro výkon jednoduchých prací v rámci dělnických povolání.

Absolventi získají výuční list, doba přípravy je obvykle tři roky, u několika málo oborů dva roky, po absolvování nelze přímo pokračovat v nástavbovém studiu k získání maturitní zkoušky.

E/0 – vzdělávání v programech určených především pro žáky se zdravotním postižením - se speciálními vzdělávacími potřebami.

Přehled oborů pro sluchově postižené:

23-51-E/004 Zámečnické práce a údržba

23-51-E/005 Zámečnické práce ve stavebnictví

23-56-E/004 Obráběcí práce

23-64-E/003 Strojně montážní práce - automontážní práce

28-57-E/001 Keramické práce

29-53-E/002 Pekařské práce

29-54-E/003 Cukrářské práce
29-56-E/002 Řeznické a uzenářské práce
31-59-E/001 Šití oděvů
32-54-E/001 Obuvnické práce
33-56-E/001 Truhlářské práce
33-56-E/004 Tesařské a truhlářské práce – truhlářské práce ve stavebnictví
33-57-E/001 Dřevařské práce
33-59-E/001 Čalounické práce
34-57-E/001 Knihařské práce
36-51-E/002 Dlaždičské práce
36-57-E/005 Malířské, lakýrnické a natěračské práce – v malířské a natěračské práci
36-62-E/002 Sklenářské práce
36-67-E/001 Zednické práce
41-52-E/005 Sadovnické a květinářské práce
41-52-E/008 Květinářské práce-květinářské a aranžérské práce
41-52-E/011 Zahradnické práce
41-55-E/002 Opravářské práce
65-52-E/001 Kuchařské práce
69-53-E/001 Práce v autoservisu
69-55-E/003 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – provozní práce
69-55-E/005 Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce

E/5 - Vzdělávání ve dvouletých učebních oborech určených k přípravě pro méně náročná povolání.

Přehled oborů pro sluchově postižené:

23-51-E/501 Strojírenská výroba
31-59-E/503 Výroba konfekce
33-59-E/504 Čalounická výroba
36-57-E/508 Malířské a natěračské práce
36-67-E/503 Stavební výroba
66-51-E/501 Obchodní provoz

Střední odborné učiliště

H Střední odborné vzdělávání s výučním listem

Jde o klasické vyučení v učebních oborech středních odborných učilišť, doba přípravy tři roky, výjimečně dva roky (H5).

Absolventi získají výuční list, po tříletém studiu je možno pokračovat v nástavbovém studiu k získání maturity .

Přehled oborů pro sluchově postižené:

23-51-H/001 Zámečnick

23-52-H/001 Nástrojař

23-61-H/001 Lakýrník

28-51-H/001 Chemik- laborant

28-57-H/007 Keramik

28-58-H/005 Sklář

28-62-H/003 Malíř skla a keramiky

29-53-H/001 Pekař

29-54-H/002 Cukrář-výroba

29-56-H/001 Řezník – uzenář

31-58-H/001 Krejčí

31-59-H/501 Výroba konfekce

32-52-H/001 Brašnář

32-56-H/001 Sedlář

33-56-H/001 Truhlář

33-58-H/501 Zpracovatel přírodních pletiv

33-59-H/001 Čalouník

34-56-H/001 Fotograf

34-57-H/001 Knihař

36-57-H/001 Malíř

37-51-H/001 Manipulant poštovního provazu a přepravy

41-51-H/008 Krajinář

41-52-H/001 Zahradník
65-51-H/002 Kuchař- číšník pro pohostinství
65-52-H/001 Kuchař
65-53-H/001 Číšník-servírka
66-52-H/001 Aranžér
69-51-H/001 Kadeřník
69-53-H/001 Rekondiční a sportovní masér
82-51-H/ 009 Umělecký keramik
82-51-H/012 Umělecký rytec
82-51-H/013 Košíkář
(www.infoabsolvent.cz)

Výběr oboru a profesního zaměření je široký. Studium je ukončeno u obou skupin závěrečnou zkouškou, která se skládá z písemné, praktické a ústní zkoušky. Absolvent získá výuční list v daném oboru. Po ukončení studia se absolvent může věnovat povolání a nebo lze pokračovat v dalším studiu. Stále zde, ale musíme vycházet z toho, že tyto obory jsou pro zdravé žáky, kde není z hlediska oboru překážka v podobě částečného postižení sluchu. Je zde však nutno přihlídnout k celkovému zdravotnímu a intelektuálnímu stavu žáka a je nutné počítat s částečnou komunikací sluchově postiženého žáka. Důležitým faktorem u zařazení takového žáka do běžných oborů a běžných škol zde sehrává i zkušenost s integrací již od mateřské a základní školy.

3 Učební obor Květinářské práce – květinářské a aranžérské práce

Kód a název vzdělávacího programu

Učební obor : 41-52-E/008 Květinářské práce – květinářské a aranžérské práce

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 17. května 2002, č.j. 19593/2002-24 s platností od 1.září 2004 počínaje 1.ročníkem.

Způsob ukončení a certifikace: závěrečná zkouška, výuční list.(MŠMT 2003, s. 1)

3.1 Seznámení s oborem

Vstupní předpoklady žáků:

- učební obor je určen žákům, kteří ukončili povinnou školní docházku, přednostně jsou přijímáni žáci, kteří úspěšně ukončili devátý ročník zvláštní školy
- učební obor je určen zdravotně způsobilým žákům

Délka vzdělávacího programu a forma studia:

-3 roky

-studium je pouze denní

Jedná se o vzdělávací program učebního oboru odborných učilišť, jehož cílem je, aby obsah přípravy žáků tvořil organický celek vědomostí, znalostí a praktických dovedností s ohledem na jejich soukromý a občanský život a na speciální požadavky odborné přípravy pro budoucí povolání.

Žáci se připravují na jednoduché práce, vykonávané při zpracování půdy, při ošetřování zahradnických zemin, při výsevech, výsadbách a pěstování květin a okrasných dřevin, jejich sklizni a třídění, i na práce vazačské a aranžérské.

Žáci jsou vychovávaní tak, aby byli schopni se uplatnit se na trhu práce a začlenit se do společnosti na základě zvládnutí vybraných činností profese a aby si vypěstovali kladný vztah k práci.

Všeobecné vzdělávání

Obsahové složky všeobecného vzdělávání se skládají ze vzdělávání jazykového a literárního, osobnostního a občanského rozvoje, vzdělávání matematického a rozvoje tělesné kultury.

Vzdělávání jazykové a literární se realizuje v předmětu český jazyk a literatura, přičemž obě dvě části se vzájemně podporují a doplňují. Cílem obou je vytvářet kompetence, které jsou mnohem více komunikační a sociální než vědomostní. Spočívají v dovednostech porozumět textu, využít informace v něm obsažené, ve schopnosti dorozumět se s lidmi a umět jim naslouchat. Obsah literární složky vzdělávání zprostředkovává žákům zážitky čtenářské, ale i divácké a posluchačské. Učí je

dovednostem vyjádřit vlastní kulturní zážitek a chápat přínos estetického osvojování si skutečnosti pro život člověka.

Osobnostní a občanský rozvoj se realizuje v občanské výchově a jeho cílem je přispět k přípravě žáků na jejich soukromý a občanský život v demokratickém státě tak, aby se žáci lépe orientovali ve společnosti a aktivně se mohli zapojit do ovlivňování veřejných záležitostí a dokázali řešit také své soukromé problémy.

Vzdělávání matematické se realizuje v předmětu matematika – má žákům poskytnout matematické vědomosti, dovednosti a návyky potřebné k osvojení učiva odborných předmětů a k řešení praktických úkolů denní potřeby.

V rozvoji tělesné kultury jde zejména o upevňování zdraví, efektivní využívání volného času a uspokojení zájmu žáků o pohybovou aktivitu.

Odborné vzdělávání

Odborné vzdělávání poskytuje žákům soubor vědomostí, praktických dovedností a návyků nezbytných pro jejich budoucí uplatnění, zejména v profesi zahradník.

Odborné vzdělávání se skládá ze dvou složek: učivo praktického charakteru je obsaženo v předmětu odborný výcvik a učivo teoretického charakteru je obsaženo v předmětech ekologie, základy botaniky, základy zahradnické výroby, estetická výchova, kreslení a modelování, vazačství a aranžování květin a květinářství.

Odborná příprava má těžiště v přípravě na výkon prací spojených s květinářskou výrobou. (MŠMT 2003, s. 5, 6)

Zdravotní požadavky: Při výběru učebního oboru 41-52-E/008 Květinářské práce – květinářské a aranžérské práce nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- nemocemi pohybového ústrojí znemožňujícími práci ve vynucené poloze
- poruchami funkce horních končetin (poruchami hrubé i jemné motoriky)
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi kůže,
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických
- prognosticky závažnými poruchami vidění, výraznější porucha barvocitu

Zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru nebo předpokládaného uplatnění. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrující lékař.(MŠMT 2003,s. 8)

Možnosti uplatnění absolventa:

Učební obor odborných učilišť květinářské a aranžérské práce připravuje žáky na výkon stanoveného okruhu pracovních činností v povolání zahradník. Absolventi se uplatní v zahradnictví – především v oblastech pěstitelských, květinářských, vazačských a aranžérských prací. (MŠMT 2003,s. 4)

Jako doplnění k danému oboru ještě předkládám přehled míry nezaměstnaných v daném oboru.

Tabulka č.2

Počet nezaměstnaných absolventů v daném oboru

Zvolená kategorie vzdělání: **Nižší střední odborné vzdělání (s výučním listem)**

Zvolená skupina oborů: **Zemědělství a lesnictví**

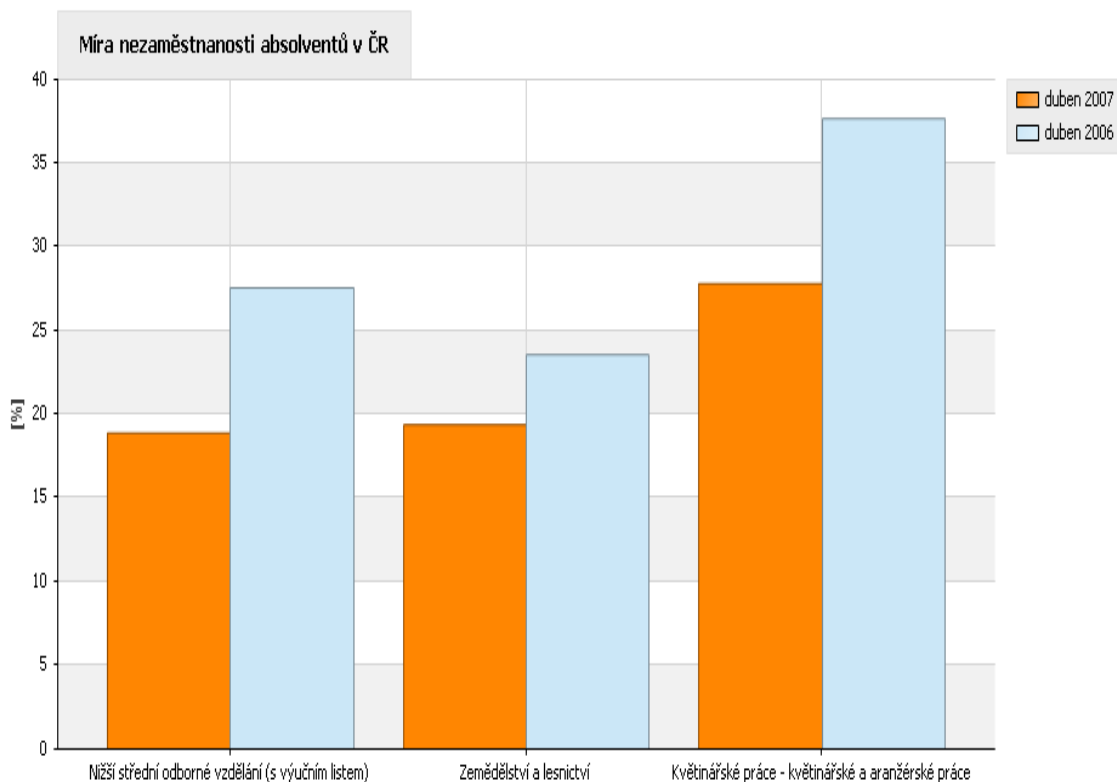
Zvolený obor: **41-52-E/008 Květinářské práce - květinářské a aranžérské práce**

Kategorie vzdělání / Skupina oborů / Obor	duben 2006			duben 2007		
	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů
Nižší střední odborné vzdělání (s výučním listem)	4780	1317	27,6%	4607	870	18,9%
Zemědělství a lesnictví	781	184	23,6%	702	136	19,4%
Květinářské práce - květinářské a aranžérské práce	146	55	37,7%	169	47	27,8%

(www.infoabsolvent.cz)

Graf č. 1

Míra nezaměstnanosti absolventů v ČR.

(www.infoabsolvent.cz)

3.2 Úskalí a negativní stránky daného oboru pro sluchově postižené

Tento obor je zaměřen na pěstování a hlavně na aranžování a vázání květin. Z pohledu neslyšících zde nedochází k práci na hlučných strojích ani se nejedná o fyzicky náročnou práci. Většina pracovních činností probíhá v pracovních nebo na cvičných pozemcích. Výuka je vedena ve cvičných skupinách.

Za negativní stránky lze pouze upozornit na některé činnosti v předklonu, kdy hrozí při dlouhé době ztráta rovnováhy, například u pletí a okopávky, nebo práce v prašném prostředí, například u ošetření sušených materiálů.

U těchto činností je možnost individuálně řešit určitou pracovní činnost náhradní prací, nebo omezit nácvik pouze na instruktáž. Nejvhodnější je použít prostředky na omezení negativních stránek činnosti, například pletí a okopávku provádět na vyvýšených záhonech, nebo u ošetření sušeného materiálu více větrat a vlhčit sklad a materiál při práci těchto žáků.

Jako pozitivní lze hodnotit fyzicky nenáročnou práci zaměřenou na estetické a výtvarné cítění žáků. Je zde zachována pestrost a rozmanitost prací a žáci se zapojí do pěstování a další úpravu květin nejen venkovních, ale i hrnkových a pokojových, i v aranžování se jedná o velkou škálu druhů aranžování a vázání. Pozitivní se jeví i možnost pobytu venku bez vlivu hlučného a uzavřeného prostředí.

3.3 Tématický plán odborného výcviku

Pro bližší přiblížení tohoto oboru zde uvádím rozpis učiva odborného výcviku pro tři roky. Učivo je rozděleno do tématických celků, dále rozděleno do jednotlivých učebních dnů. U každého tématu je uveden počet hodin a měsíc nejvhodnějšího plnění. V obsahu učiva je obsažena bezpečnost práce a hygiena, příprava a ošetření zemin, množení a celkové pěstování květin až po sklizeň. Hlavní částí je vázání a aranžování květin, od přípravných vazačských prací až po náročná aranžmá.

Tabulka č.3

Tématický plán I. ročník.

CELOROČNÍ ROZVRŽENÍ UČIVA

TÉMATICKÝ PLÁN

Předmět: ODBORNÝ VÝCVIK- květinářské a aranžérské práce

Třída: I. ročník

číslo	Tematický celek – téma	Počet vyučovacích hodin	Dny	Od – do (měsíc)
1.	ÚVOD	24	4	
1.1.	Seznámení s organizací	3	0,5	IX.
1.2.	Základní ustanovení právních norem o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci	3	0,5	IX.
1.3.	Druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníků	3	0,5	IX.
1.4.	Prevence rizik při pracovních činnostech v oboru	3	0,5	I.
1.5.	První pomoc při úrazech	6	1	I.
1.6.	Požární ochrana	3	0,5	I.
1.6.	Seznámení s náplní předmětu	3	0,5	IX.
2.	ZAHRADNICKÉ ZEMINY	30	5	
2.1.	Zakládání kompostu	12	2	X.,XI.
2.2.	Zakládání a vyvážení pařenišť	6	1	XI.

2.3.	Ošetřování zahradnických zemin	3	0,5	III.
2.4.	Příprava zemin pro balíčkování a výsevy	6	1	XI.
2.5.	Dezinfekce zemin	3	0,5	III.
3.	ZPRACOVÁNÍ PŮDY	42	7	
3.1.	Rytí půdy a zarývání organické hmoty	12	2	IX.,X.
3.2.	Úprava půdy před výsevem, výsadbou	12	2	IX.,IV
3.3.	Zpracování půdy během vegetace - ručním nářadím	18	3	IX.,V. VI.
4.	VÝSEVY	24	4	
4.1.	Ošetření a úprava osiva před výsevem	6	1	II.
4.2.	Dezinfekce nádob a zemin	6	1	III.
4.3.	Výsevy - způsoby	6	1	III.
4.4.	Ošetření výsevů	6	1	IV.
5.	PĚSTOVÁNÍ SADBY	42	7	
5.1.	Přepichování	12	2	IV.
5.2.	Balíčkování	12	2	IV.
5.3.	Hrnkování	12	2	III.

5.4.	Ošetření sadby a příprava k výsadbě	6	1	V.
6.	VÝSADBA	48	8	
6.1.	Příprava pozemku k výsadbě	6	1	IX.
6.2.	Výsadba pomocí kolíku, lopatky, motyčky	12	2	IX.,IV
6.3.	Výsadba balíčkované a hrnkované sadby	6	1	IV.,VI
6.4.	Výsadba květinových záhonů	6	1	IV.,V.
6.5.	Přesazování květin	6	1	III.
6.6.	Ošetřování po výsadbě	12	2	V.,VI.
7.	VEGETATIVNÍ ROZMNOŽOVÁNÍ	48	8	
7.1.	Vegetativní množení - způsoby	18	3	I.,II., III.
7.2.	Nácvik roubování, očkování	24	4	XII.,II ,,III
7.3.	Ošetřování rostlin na množárně	6	1	III.
8.	OŠETŘENÍ ROSTLIN ZA VEGETACE	42	7	
8.1.	Zálivka	6	1	V.,VI.
8.2.	Okopávka, kypření, jednocení	18	3	IV.,V. VI.
8.3.	Přihnojování	12	2	V.,VI.

8.4.	Nahrnování	6	1	V.
9.	PĚSTOVÁNÍ TRŽNÍCH ROSTLIN	48	8	
9.1.	Pěstování letniček, dvouletek, trvalek	12	2	IX.,VI
	Pěstování cibulnatých a hlíznatých rostlin	6	1	IV.,V.
9.2.	Pěstování rostlin na sušení	18	3	IX.,V. VI.
9.3.	Zazimování trvalek	6	1	XI.
9.4.	Pěstování květin k řezu	6	1	IX.
10.	PRÁCE V ZASKLENÝCH PLOCHÁCH	30	5	
10.1	Stínění, větrání, zálivka, pletí	12	2	V.,VI.
10.2	Úprava množárenských záhonů	6	1	III.
10.3	Seznámení s obsluhou topení, větrání	6	1	II.
10.4	Obsluha závlahových systémů	6	1	II.
11.	SKLIZŇOVÉ PRÁCE	66	11	
11.1	Příprava skladovacích prostor pro sušení květin	6	1	VI.
	- ošetření sušeného materiálu	15	2,5	IX., XII.,I.
11.2	Sklizeň květin na sušení	12	2	IX.,VI

11.3	Vybírání a uskladnění cibulnatých a hlíznatých rostlin	6	1	X.,VI.
11.4	Vybírání a uložení matečních rostlin	6	1	XI.
	- ošetření při přezimování	3	0,5	I.
11.5	Sklizeň květinových semen	6	1	IX.
11.6	Ostatní sklizňové práce	12	2	IX.,X.
12.	PŘÍPRAVNÉ VAZAČSKÉ PRÁCE	54	9	
12.1	Navazování rostlinného materiálu	18	3	IX.,X. XII.
12.2	Zhotovení podkladu pro vazačské práce	18	3	XI., I. III.
12.3	Ošetření a barvení suchého materiálu	12	2	II.
12.4	Psaní stuh	6	1	I.
13.	VAZAČSKÉ A ARANŽERSKÉ PRÁCE	102	17	
13.1	Výroba věnců	12	2	X., I.
	- věnečků	12	2	IX.,X.
13.2	Volně vázaná kytice	12	2	IX.
13.3	Vypichovaná kytice	12	2	IX., X
13.4	Příležitostní vazba – Vánoce	12	2	XII.
	- Velikonoce	12	2	IV.
13.5	Aranžování misek, váz, košů, květináčů	12	2	IX.,X. IV.

13.6	Suchá vazba	18	3	XII.,I. II.
14.	OSTATNÍ PRÁCE	48	8	
14.1	Nácvik písma psaní jmenovek	12	2	I.
14.2	Drobné opravy a údržba náradí	12	2	I., II.
14.3	Ochranné nátěry	6	1	II.
14.4	Pletení z proutí	18	3	XI., I., II.

Tabulka č.4.

Tématický plán II. ročník

CELOROČNÍ ROZVRŽENÍ UČIVA

TÉMATICKÝ PLÁN

Předmět: ODBORNÝ VÝCVIK – květinářské a aranžérské práce

Třída: **II. ročník**

Číslo	Tematický celek – téma	Počet vyučovacích hodin	Dny	Od – do (měsíc)
1.	ÚVOD	24	4	
1.1.	Seznámení s organizací odborného učiliště	3	0,5	IX.
1.2.	Základní ustanovení právních norem o bezpeč.práce a ochrany zdraví při práci	3	0,5	II.
1.3.	Druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníků	3	0,5	I.
1.4.	Prevence rizik při pracovních činnostech v daném oboru	3	0,5	II.
1.5.	První pomoc při úrazech	6	1	I.
1.6.	Požární ochrana	3	0,5	I.
1.7.	Seznámení s náplní předmětu	3	0,5	IX.
2.	ZAHRADNICKÉ ZEMINY	36	6	
2.1	Zakládání kompostu	12	2	X.,XI.

2.2.	Zakládání a vyvážení pařenišť	6	1	XI.
2.3.	Ošetřování zahradnických zemin	6	1	XI.
2.4.	Příprava zemin pro balíčkování a výsevy	3	0,5	III.
2.5.	Příprava množárenských substrátů	3	0,5	I..
2.6.	Příprava substrátů pro speciální hrnkové rostliny	3	0,5	I.
2.7.	Dezinfekce zemin	3	0,5	III.
3.	ZPRACOVÁNÍ PŮDY	36	6	
3.1.	Rytí půdy a zarývání organické hmoty	12	2	IX.,X.
3.2.	Úprava půdy před výsevem nebo výsadbou	6	1	IX.,IV
3.3.	Zpracování půdy během vegetace ručním nářadím,	12	2	IX.,V. VI.
	- malou mechanizací	6	1	IX.,V. IV.
4.	VÝSEVY	30	5	
4.1.	Ošetření a úprava osiva před výsevem	6	1	II.
4.2.	Dezinfekce nádob a zemin	3	0,5	III.
4.3.	Výsevy - způsoby	9	1,5	III.
4.4.	Ošetření výsevů	12	2	IV.

5.	PĚSTOVÁNÍ SADBY	36	6	
5.1.	Přepichování	12	2	IV.
5.2.	Balíčkování	6	1	IV.
5.3.	Hrnkování	6	1	III.,IV
5.4.	Ošetření sadby a příprava k výsadbě	6	1	V.
5.5.	Upevnění dovedností	6	1	V.
6.	VÝSADBA	54	9	
6.1.	Příprava pozemku k výsadbě	6	1	IX.
6.2.	Výsadba pomocí kolíku, lopatky a motyčky	6	1	IX.,IV
6.3.	Výsadba balíčkované a hrnkování sadby	6	1	IV.,V.
6.4.	Výsadba květinových záhonů	6	1	V.
6.5.	Výsadba hrobů	6	1	IV.
6.6.	Osazování květinových truhlíků, misek a vitrín	6	1	V.
6.7.	Přesazování květin	6	1	III.
6.8.	Ošetřování po výsadbě	6	1	V.,VI
6.9.	Upevnění dovedností	6	1	V.
7.	VEGETATIVNÍ ROZMNOŽOVÁNÍ	48	8	

7.1.	Vegetativní množení - způsoby	12	2	I.,II. III.
7.2.	Nácvik roubování a očkování	24	4	XII., II.,III
7.3.	Ošetření rostlin na množárně	6	1	III.
7.4.	Upevnění dovedností	6	1	III.,IV
8.	OŠETŘOVÁNÍ ROSTLIN ZA VEGETACE	36	6	
8.1.	Zálivka	6	1	V.,VI
8.2.	Okopávka,kypření,jednocení	18	3	IV.,V. VI.
8.3.	Přihnojování	6	1	V.,VI.
8.4.	Nahrnování	6	1	V.
9.	PĚSTOVÁNÍ TRŽNÍCH ROSTLIN	60	10	
9.1.	Pěstování letniček,dvouletek,trvalek	12	2	IX.,VI
	cibulnatých a hlíznatých	6	1	IV.,V.
9.2.	Pěstování rostlin k sušení	6	1	IX.,V. VI.
9.3.	Pěstování květin na semeno	6	1	III.,IV
9.4.	Pěstování růží	6	1	X.,IV.
9.5.	Zazimování růží a trvalek	6	1	XI.
9.6.	Pěstování hrnkových kultur	6	1	III.

9.7.	Pěstování květin k řezu	6	1	IX.
9.8.	Upevnění dovedností	6	1	IX.,V.
10.	PRÁCE V ZASKLENÝCH PLOCHÁCH	24	4	
10.1	Stínění,větrání,zálivka,odplevelování	12	2	V.,VI.
10.2	Úprava množárenských záhonů	6	1	III.
10.3	Seznámení s obsluhou topení a větrání	3	0,5	II.
10.4	Obsluha závlahových systémů	3	0,5	II.
11.	SKLIZŇOVÉ PRÁCE	66	11	
11.1	Příprava sklad. prostor pro sušení a ošetření sušených květin	9	1,5	VI.
11.2	Příprava chladíren pro řezané květy	3	0,5	VI.
11.3	Sklizeň květin k řezu,jejich tržní úprava,balení,expedice	6	1	IX.
11.4	Balení a expedice hrnkových květin	6	1	IX.,X.
11.5	Vybírání a uskladnění cibulnatých a hlíznatých květin	12	2	X.,VI.
11.6	Vybírání a uložení matečních rostlin a jejich ošetření	12	2	XI.
11.7	Sklizeň květinových semen	6	1	IX.,X.
11.8	Ostatní sklizňové práce	6	1	IX.,X.
11.9	Upevnění dovedností	6	1	X.

12.	PŘÍPRAVNÉ VAZAČSKÉ PRÁCE	48	8	
12.1	Navazování rostlinného materiálu	12	2	XI., XII.
12.2	Zhotovování podkladů pro vazačské práce	6	1	XI., XII.
12.3	Speciální úpravy rostlin k aranžování a vazbě	6	1	XI.
12.4	Ošetření a barvení suchého rostl. materiálu	12	2	I.
12.5	Psaní stuh	6	1	I.
12.6	Upevnění dovedností	6	1	I.
13.	VAZAČSKÉ A ARANŽERSKÉ PRÁCE	126	21	
13.1	Výroba věnců	6	1	X.,I.
	Výroba věnečků	18	3	X.,XI.
13.2	Vazba volně vázaných kytic	12	2	IX.
13.3	Výroba vypichovaných kytic	12	2	IX.
13.4	Aranžování misek, váz , košů a skla	18	3	IX.,X.
13.5	Dekorace místností	6	1	I.,II.
13.6	Příležitostná vazba – Vánoce, Velikonoce	24	4	XII., IV.
	- svatba, pohřeb	18	3	IX.,I.
13.7	Ikebana – styly	6	1	IX.,X.

13.8	Upevnění dovedností	6	1	XII.
14.	OSTATNÍ PRÁCE	24	4	
14.1	Náčrty kompozic	6	1	I.
14.2	Nácvik písma – psaní jmenovek	6	1	I.
14.3	Drobné opravy a údržba nářadí	3	0,5	I.,II.
14.4	Ochranné nátěry	3	0,5	II.
14.5	Pletení z proutí	6	1	XI.,I. II.

Tabulka č.5

Tématický plán III. ročník

CELOROČNÍ ROZVRŽENÍ UČIVA

TEMATICKÝ PLÁN

Předmět: ODBORNÝ VÝCVIK-květinářské a aranžérské práce

Třída: III.ročník

číslo	Tematický celek – téma	Počet vyučovacích hodin	Dny	Od – do (měsíc)
1.	ZAHRADNICKÉ ZEMINY,ZPRACOVÁNÍ PŮDY	52	8	
1.1.	Příprava zahradnických zemin pro speciální hrnkové kultury	6	1	XI.
1.2.	Příprava zemin pro rychlené kultury ve skleníku, pařeništi	6	1	XI.
1.3.	Příprava množárenských substrátů	6	1	I.
1.4.	Desinfekce zemin	6	1	II.
1.5.	Zpracování půdy za vegetace ručním nářadím	14	2	V.,VI.
	- a malou mechanizací	14	2	V.,VI.
2.	VÝSEVY, PĚSTOVÁNÍ KVĚTINOVÉ SADBY A KVĚTIN	80	12	
2.1.	Výsevy jemných semen	13	2	III.,IV
2.2.	Přepichování	14	2	III.,IV
2.3.	Balíčkování	6	1	IV.

2.4.	Hrnkování	21	3	X.,IV.
2.5.	Přihnojování, chemická ochrana, bezpečnost práce s chemickými látkami	13	2	VI.
2.6.	Přesazování víceletých kultur	7	1	III.
2.7.	Pěstování květin v hydroponii	6	1	I.
3.	VÝSADBA	54	8	
3.1.	Výběr a výsadba matečních rostlin	6	1	V.
3.2.	Výsadba květinových misek a truhlíků	14	2	IV.,V.
3.3.	Výsadba květinových záhonů	21	3	IX.,V.
3.4.	Výsadba hrobů	7	1	IV.
3.5.	Výsadba cibulovin	6	1	IX.
4.	VEGETATIVNÍ MNOŽENÍ ROSTLIN	63	9	
4.1.	Vegetativní množení – způsoby (opakování)	21	3	X.,II.
4.2.	Péče o rostliny na množárně	14	2	II.,III.
4.3.	Nácvik roubování a očkování	28	4	I.,II., III.
5.	SKLIZŇOVÉ PRÁCE	75	11	
5.1.	Řez květů a uchování	20	3	IX.,X. VI.

5.2.	Vybírání, množení, třídění uskladnění cibulnatých a hlíznatých rostlin	14	2	X.,VI.
5.3.	Uložení matečních rostlin, ošetření při přezimování	14	2	XI.
5.4.	Skřízeň květin na sušení	27	4	IX.,X.
6.	VAZAČSKÉ PRÁCE	297	45	
6.1.	Pomocné vazačské práce	18	3	XI., XII
6.2.	Zhotovení věnců	20	3	X.,I.
	Zhotovení věnečků	20	3	X.,XI.
6.3.	Zhotovení smutečních kytic	20	3	X.,I.
6.4.	Volně vázané kytice	20	3	IX.,X. VI.
	svatební kytice	20	3	IX.,X. VI.
6.5.	Ikebana - styly	28	4	XI.,III V.
6.6.	Dekorace místností	12	2	XII., IV.
6.7.	Příležitostná vazba vánoční	34	5	XII.
	velikonoční	13	2	III.,IV
	dárková kytice –promoce,muž,žena	19	3	IX.,XI III.
6.8.	Aranžování misek,váz,košů,skla	40	6	IX.,X. XII., IV.,V.
6.9.	Osazování vitrín,misek,truhlíků	20	3	II.,III. IV.

6.10	Upevnění dovedností	13	2	XII.,V
7.	OSTATNÍ PRÁCE	79	12	
7.1.	Nácvik písma – psaní stuh, jmenovek	6	1	I.
7.2.	Ošetřování a barvení suchého rostl. materiálu	33	5	I.
7.3.	Speciální úprava rostlin k aranžování a vazbě	14	2	XI.,II.
7.4.	Zhotovení podložek pro vazačské práce	20	3	XII.,II
7.5.	Drobné opravy náradí	6	1	II.

4 Studium případu sluchově postiženého žáka studujícího v oboru květinářské a aranžérské práce.

Ráda bych představila dívku, která v roce 2004 nastoupila do prvního ročníku odborného učiliště. Tento obor úspěšně ukončila závěrečnou učňovskou zkouškou a dále pokračuje ve studiu středního odborného učiliště obor krajinář – krajinářka.

4.1 Charakteristika postižení

Dívka se narodila s několika vrozenými vadami, z nichž nejzávažnější je obrna lícního nervu, rozštěp patra a sluchová vada. S naslouchadly slyší uspokojivě. Má problémy s výslovností. Řeč je na hranici srozumitelnosti, má i menší slovní zásobu a vyjadřuje se raději jednoslovně nebo v krátkých větných celcích. Výkon je velmi nevyrovnaný, závisí na motivaci a soustředění, ale i na jiných prvcích, například

momentálním vyladění sluchu, ale také na momentálním zdravotním stavu. Výrazně lepší výkon je při neverbálních zkouškách, kde má větší motivaci pro výkon.

Je u ní znát pocit méněcennosti a uzavřenosti, a naopak někdy prudká reakce a stažení se do sebe. Dívka je velice ostýchavá a má pomalejší tempo. Cítí se lépe v menším kolektivu. K úspěšnému zapojení dívky do studia je nutný individuální a citlivý přístup.

4.2 Adaptační, chování a komunikace žáka v kolektivu

Dívka na odborné učiliště nastoupila po absolvování speciální školy, kterou navštěvovala poslední tři roky. Po značném neúspěchu na základní škole byla přeřazena na speciální školu. Speciální školu ukončila v roce 2004. Od září nastoupila na zahradnickou školu, odborné učiliště obor květinářské a aranžérské práce.

Dívka byla od počátku velice uzavřená, nekomunikovala a nezapojovala se do třídního kolektivu. S pedagogickými pracovníky hovořila velice stručně a omezeně a v některých případech byla podrážděná a reagovala velice impulzivně. Nerada odpovídala na dotazy a otázky, ale v případě pracovních činností byla snaživá, pracovitá a pečlivá. Veškeré školní povinnosti se snažila plnit. Její silná porucha řeči jí byla překážkou, proto odpovídala jednoslovně nebo ve velice jednoduchých větách. V případě, že jí učitel nerozuměl odpověď a žádal o zopakování, uzavřela se a odpověď nezopakovala.

V kolektivu byla uzavřená a osamocená. Postupem času se spřátelila se spolužačkou, která byla velice temperamentní a výřečná. Díky tomuto přátelství se postupem doby dívka otevřela kolektivu a vyučujícím, začíná více komunikovat, více mluví, používá souvětí a stává se otevřenější. Podrážděnost se u ní neobjevuje tak často, většinou v době zdravotních potíží nebo při problému s naslouchadly.

Ve vyšším ročníku už i sama vystoupí, řekne co si nepřeje, co se jí líbí a nelíbí a s čím nesouhlasí. Dokáže před třídou nebo pracovní skupinou přednést svůj názor a také si ho obhájit.

V oblasti vzdělávání nemá problém, jak v teoretických předmětech, tak i v odborném výcviku je žákyně hodnocena průměrně. Odborný výcvik je většinou

hodnocen chvalitebně a patří v pracovní skupině k nejlepším žákům. Její výkony jsou odpovídající normám, odvádí kvalitní a poctivou práci.

Při zkoušení jí vyhovuje více psaná forma i v případě odborného výcviku například poznávání rostlin je umožněno formou písemnou.

Deník odborného výcviku je veden pečlivě a důsledně, odevzdává domácí úkoly z roubování. Žákyně je aktivní i v různých školních aktivitách a školních projektech jako je například projekt Vánoční výstavy.

4.3 Rozbor písma

Jako příklad vzoru písma předkládám jeden zápis deníku odborného výcviku.

Písmo žákyně je neurovnané, ale snaží se o správný sklon. Často chybí interpunkční znaménka a dochází k vynechávání písmen ve slovech. Souvětí neodděluje čárkou a často píše předložky dohromady se slovy.

Zápis je upravený a žákyně se snaží o přehlednost. Při diktování zápisů do deníku odborného výcviku žákyně píše samostatně a nemusí se jí rychlost diktování upravovat. Tempo vyhovující celé skupině je dostačující i pro ni.

Obrázek č. 1 Vzor písma postižené žákyně.

24.9

MISTR - Kalibrantů
TEMA - Zabalování a ošetřování kompostu
MÍSTO - Buňky SOU.
POČASÍ - 8 °C jasno
POHŮBKY - kolíčky, hrábě, vidle, rýč
nalyka

BEZPEČNOST PRÁCE
Pevná obuv, dostatek místa na pracovišti.
Narady nosit vedle těla dle dle.
Každovidave na pravidelné návody

POSTUP PRÁCE
Puda je zabalena prostředek rostlin
pruh. Prokryje pro růst rostlin a
majstuje živiny pudy puda snika
rozklad rostlin pro přeměnu živin.
je to jako podle toho jaký materiál
skompostujeme materiál s~~skompostujeme~~
chleby, krmivo, kejda, abric, zelen
hnojivo
Na končet napaví - kerami, sklo
plasty, provazky vstří skidane
aby 20cm silne s~~va~~ kartonu by
mel být lichobezniky přívod spony
zabaleny je vyška s~~prahu~~ a 3:1,5
delka kompostu je vobvedno končet
přichovjeme také s~~pruh~~ s~~pruh~~
kompost se přichovjeme přes síto

4.4 Studijní výsledky

Studijní výsledky žákyně na odborném výcviku jsem rozdělila do všech tří ročníků. Jednotlivé ročníky jsou podchyceny v deníku evidence, kde je uvedena kvalifikace a téma jednotlivých učebních jednotek.

1.ročník - Žákyně je ve většině témat hodnocena dobře. Vazačské práce a rozmnožování květin jsou do hodnoceny výborně a chvalitebně. Horší kvalifikace je u prací sklizňových a u výsadeb. Z toho vyplývá, že žákyni nedělají problémy práce s jemnou motorikou a práce jemnější, které jsou podpořeny trpělivostí. Výkony u hrubších prací jsou velice nevyrovnané a hodnoceny horším stupněm kvalifikace. Obě pololetí 1.ročníku byla ukončena stupněm dobrý. V prvním ročníku jsou hlavní součástí práce cvičné, na které žákyně potřebuje více času jak v instruktáži, tak i v nácviku. Důležitý význam zde má i domácí příprava a plnění domácích úkolů.

2.ročník – Již na začátku druhého ročníku je znát zlepšení žákyně v kvalifikaci, část prací se již opakuje z prvního ročníku, proto má již nacvičený postup a nepotřebuje tak dlouhou dobu k instruktáži a nácviku. Procvičování jí nedělá problémy, je i znát její zapojení do kolektivu, zvýšené sebevědomí. Upevňuje se zájem o obor. Kvalifikace je většinou výborná a chvalitebná. Pokud se objevuje zhoršení, je to u nových cvičných témat. Druhý ročník byl uzavřen hodnocením chvalitebným.

3.ročník – Hodnocení ve třetím ročníku bylo za obě pololetí chvalitebné. U žákyně se projevilo oproti prvnímu ročníku výrazné zlepšení, v pracovní skupině patří za premiantku, její výkony jsou kvalitní, vyrovnané a je znát čistota a kvalita odevzdané práce a výrobků. Na odborném výcviku pracuje samostatně. Pouze občas se objeví hodnocení stupně dobře.

Závěrečné zkoušky: probíhají v písemné formě, praktické a ústní. Praktická závěrečná zkouška probíhá dva dny a skládá se ze dvou hromadných otázek, které skládají všichni žáci v ročníku. Jedné se o témata, u kterých se hodnotí výkon a kvalita. Žáci tyto práce vykonávají čtyři hodiny. Jednou otázkou je výroba slaměný podkladů a druhá je výroba kombinovaného dušičkového věnečku. Závěrečná součást zkoušky je volitelná otázka, kterou si žáci losují, otázky vycházejí ze shrnutí celého učiva. Žákyně závěrečnou zkoušku z odborného výcviku absolvovala chvalitebně.

Velký přínosem v hodnocení za celé studium byla poctivost a zájem žákyně o studium, veškerou domácí přípravu vykonávala zodpovědně, po celou dobu studia vedla vzorně deník odborného výcviku a dokladem je i to, že za dobu tříletého studia zameškala na výuce odborného výcviku pouze 52 hodin.

Na žádost žákyně neabsolvovala týdenní individuální praxi v květinovém obchodě a vazárně. Zažádala o neúčast, kterou jsme respektovali vzhledem k její zhoršené komunikaci před cizími lidmi.

4.4.1 Fotodokumentace výrobků

Obrázek č.2 Netradiční vánoční vazba

Obrázek č.3 Pletení z proutí, sena a jiných rostlinných materiálů

Obrázek č.4 Pletení z proutí, sena a jiných rostlinných materiálů

Obrázek č.5 Pletení z proutí, sena a jiných rostlinných materiálů

Obrázek č. 6 Velikonoční vazba

Obrázek č.7 Velikonoční vazba závěsná

5 Návrh individuálního vzdělávacího programu

1) Jméno a přímení žáka:

2) Datum narození:

3) Škola: Střední škola zahradnická Litomyšl, Odborné učiliště obor Květinářské práce – květinářské a aranžérské práce 41-52-E/008

4) Třída : 1.ročník

5) Školní rok.

6) Vyšetření dne:

7) Kontrolní vyšetření dne:

8) Vyučovací předmět: odborný výcvik

Nutno zohlednit: prodloužený výklad, prodloužené procvičování, ústní zkoušení, tolerance nevyrovnaného výkonu, pomalé pracovní tempo, kvalitu písma, občasnou individuální práci s žákem v učební jednotce, diktování a psaní kratších zápisů.

9) Speciálně pedagogická a psychologická péče: je nutná alespoň 1 krát za pololetí a úzká spolupráce se školním psychologem.

10) Nezbytné kompenzační a učební pomůcky, vybavení, učebnice, učební texty a podobně včetně zdůvodnění: z důvodů neexistence učebnice pro odborný výcvik v tomto oboru je nutná potřeba kopírovaných materiálů, textů a pro vazačství a květinářství barevných obrázků. Pro výuku odborného výcviku je nutné vybavení barevnou tiskárnou, přenosným počítačem, dataprojektorem.

11) Návrh případného snížení počtu žáků ve třídě včetně zdůvodnění: snížení počtu žáků ve skupině není nutný, neboť v odborném učilišti je počet žáků ve skupině dán maximálně 8 žáky.

12) Účast dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka znakového jazyka, dalšího pracovníka včetně zdůvodnění: u této žákyně je pomocí naslouchadla možná komunikace, proto není zapotřebí tlumočnicka nebo dalšího pracovníka. Pouze je nutné seznámit všechny učitele odborného výcviku s daným postižením a provést proškolení a konzultaci s pracovníkem dané poradny a školním psychologem.

13) Předpoklad navýšení finančních prostředků: 50000 Kč

14) Další důležité informace:

15) Spolupráce se zákonnými zástupci: důležitý kontakt se zákonnými zástupci, telefonické spojení, časté konzultace, hlavně v 1. ročníku, domácí příprava u náročnějších témat, lékařské vyšetření dle potřeby a stavu žákyně.

16) Podíl žáka na řešení problému: žákyně je seznámena s veškerými tématy, při nevládnutí je možnost nacvičování doma nebo při hodinách doučování.

17) Jmenovité určení pracovníka poradenského zařízení spolupracujícího se školou:

18) Na vypracování individuálního vzdělávacího programu se podíleli: ředitel školy, třídní učitel, hlavní učitel odborného výcviku, kmenový učitel odborného výcviku žáka, školní psycholog, odpovědný pracovník poradenského zařízení, zákonný zástupce, žák.

Datum:

Podpisy ředitele školy, třídního učitele, zákonného zástupce, odpovědného pracovníka poradenského zařízení, případně též žáka.

Individuální vzdělávací program je vypracováván před nástupem žáka do školy, nejpozději však jeden měsíc po nástupu žáka do školy, ale je možno jej upravovat a

doplňovat během celého školního roku. Následující školní rok je vytvořen program nový.

Žákyně, jejíž příklad jsem v této bakalářské práci představovala neměla vyhotovený žádný individuální vzdělávací program. Komunikace se zákonnými zástupci neprobíhala, učitelé odborného výcviku vycházeli z komunikace se žákyní a z jejich potřeb. Získání lepších a nových kompenzačních a učebních pomůcek by jistě zlepšilo kvalitu výuky a ulehčilo práci a komunikaci učitelů se žákyní.

6 Závěr

Tato práce měla za cíl částečně shrnout možnosti výběru učebních oborů pro sluchově postižené a blíže se zaměřit na význam jednoho z oborů, jako vhodného profesionálního zaměření. Možnost zapojení sluchově postiženého žáka je v této práci představena na příkladu z pedagogické praxe, kdy takto postižený žák obor úspěšně absolvoval. Je zde nahlédnuto do charakteristiky jeho postižení, jsou ukázány úspěchy a nezdary tohoto žáka ve studiu, ale hlavním úspěchem je zapojení do kolektivu a zvládnutí profesní přípravy.

Práce je zaměřena na význam integrace sluchově postižených žáků jako velice významný krok do profesionálního vzrůstu do budoucího zaměstnání. Její význam je důležitý pro budoucí život takto postižených občanů nejen pro soukromí, ale i jako stupeň pro další vzdělávání – celoživotní.

Důležitým krokem pro integraci je správná diagnóza, ovšem ne postižení, ale schopností daného jedince, jak po intelektuální, tak po duševní i tělesné stránce.

Integrace je nutná již od mateřských a základních škol, aby proběhla úspěšně. Na učilištích je nutná hlavně profesionální odbornost a zvládnutí oboru, v tomto případě je nutné počítat u těchto žáků již s nějakými zkušenostmi se zapojením do běžného života.

Je nutné představit i pohled z druhé strany a to význam integrace žáků se smyslovým postižením do běžných škol i pro zdravé žáky, aby se i veřejnost od školních let naučila žít s postiženými a naučila se je tolerovat, akceptovat a brát je jako své vrstevníky, chápat je a umět s nimi žít.

Seznam použité literatury.

Časopis GONG. *Kolik je v České republice sluchově postižených?* [online]. Vystaveno 2006 [cit.7.4.2008]. Dostupné z <http://www.gong.cz/onas.php>

Internetový portál ISA. *Jaké vzdělání chcete získat?* [online]. Vystaveno 2007 [cit.7.4.2008]. Dostupné z <http://www.infoabsolvent.cz/KatalogOboru/SeznamKategorii.aspx>

Internetový portál ISA. *Míra nezaměstnanosti absolventů podle oborů vzdělání* [online]. Vystaveno 2007. [cit.7.4.2008]. Dostupné z <http://www.infoabsolvent.cz/TematickyKatalog/DStranka.aspx?KodStranky=5.1.02&kv=2&so=41&o=1132>

KRAHULCOVÁ,B. *Komunikace sluchově postižených*.Praha: Karolinum 2003.
ISBN 80-246-0329-2

MÜLLER,O. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole*.Olomouc:
Univerzita Palackého v Olomouci 2004. ISBN 80-244-0231-9

ŠEDIVÁ,Z. *Psychologie sluchově postižených ve školní praxi*.Příbram : Septima 2006.
ISBN 80-7216-232-2

Učební dokumenty studijního oboru 41-52-E/008 Květinářské práce-květinářské a aranžérské práce Praha: MŠMT,2003